

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

Francesc de Borja Moll

Tria de fragments

Francesc de B. Moll

Impremta i editorial La meva base econòmica, en aquest tercer any després de la mort de Mn. [Alcover](#), continuava essent la feina d'impremta. Aquell taller que el canonge

havia muntat per editar el *Diccionari* i els altres llibres seus, premia cos com a empresa encarada a una clientela molt vària, tant d'edicions com de treballs comercials (aqueixa multitud d'impresos petits que els de l'ofici anomenaven *remendería*, i adquiria un prestigi creixent, fill de la preocupació per l'obra ben feta. La norma que jo donava als operaris era, simplement, de "fer-ho bé", encara que això implicàs més despesa de temps o de material. Si durant una tirada es descobria que hi havia una errada o altre defecte, s'aturava la màquina i no es continuava la impressió fins que s'havia corregit la deficiència. Això encaria la producció, però prestigiava la casa, i durant els quinze anys que vaig regir la impremta vaig veure augmentar la clientela, malgrat que mai no vaig admetre de competir en els preus: el qui ens encarregava feina, sabia que no l'obtindria a preu baix, sinó probablement més alt, però més ben feta que a qualsevol altra impremta de la nostra categoria.

Una altra norma que em vaig imposar, va ser la d'estar jo mateix a la impremta quasi totes les hores laborals. A la primeria hi duia feina personal meva, per dedicar-hi les estones que pogués, però prest em vaig trobar absorbit per la feina derivada de la impremta: cada vegada es feia més intensa i freqüent la correcció de proves, la solució de problemes administratius, i sobretot la recepció de visites de clients; aquestes eren la cosa que m'enutjava més, perquè la mesura del temps que em prenien no depenia de mi, sinó dels visitants. Naturalment, els encàrrecs de clients em representaven una desviació de les meves ocupacions preferides (literàries o filològiques), però eren l'única font d'ingressos positiva i no en podia prescindir, perquè d'allò sortia el manteniment de la família. (...)

Iguals en la barbàrie Des del primer dia de guerra, es va posar en funcionament a Mallorca una tenaç persecució dels elements considerats perillosos per haver-se signficat dins partits d'esquerra: tots -republicans, socialistes i comunistes- eren englobats en la denominació de *rojos*, i tots eren encaçats implacablement.

En ésser agafat, un *rojo* es trobava davant diverses possibilitats: en els casos de més bona sort, l'empresonament, per un temps que podia ésser indefinit mentre duràs la guerra; en els altres casos, podia haver-hi: a) empresonament amb formació de causa (consell de guerra) que podia acabar amb afusellament, amb condemna a diversos anys de presó o amb absolució; b) empresonament amb posterior intervenció d'elements no militars sinó milicians, que treien el pres de la presó i el liquidaven a qualsevol vorera de camí; c) execució immediata sense prendre's ni la molèstia de tancar el suposat *rojo*. Aquest darrer procediment era el més adequat a satisfer venjances personals, a obtenir per substitució càrrecs lucratius i a qualssevol altres motivacions que no tenien res a veure amb les diferències ideològiques.

Els presos polítics, a Ciutat, estaven reclosos principalment a Can Mir, gran local situat allà on avui hi ha el Cine Augusta. Com que abans havia estat magatzem de taulons, els presos veien humporísticament que habitaven a l'Hotel Tauló. D'aquella presó improvisada sortien sovint grups de

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

reclusos que, cridats en diverses nits, ja no hi tornaven ni tornarien mai a esser vists enlloc. (...)

Professor d'institut El fet d'haver-se establert en el batxillerat l'estudi de l'italià em va suggerir la idea d'oferir-me com a professor d'aqueixa llengua a l'Institut Nacional d'Ensenyança Mitjana. Ho vaig dir al director, Mn. Bartomeu Bosch, i ell em digué que li aniria millor proposar-me com a professor d'alemany, perquè acabava de jubilar-se el catedràtic don Pedro Bonet de los Herreros. Vaig acceptar i aquell mes d'octubre de 1938 vaig començar a ensenyar alemany als alumnes del setè curs de les dues seccions -masculina i femenina-, que, encara que constituïen un sol Institut, funcionaven en pisos i horaris diferents, per allò (tan sagrat en aquell temps) de la separació de sexes. Al cap d'un parell d'anys es constituí l'Institut femení independent, i jo vaig quedar en el masculí.

Naturalment, el meu càrrec era interí, i cada any havia d'esser renovat o prorrogat el meu nomenament pel Ministeri mentre no es proveïssin places de professor d'alemany per oposició. El sou era petit, però les hores lectives d'aquella assignatura no eren gaire freqüents i jo em considerava compensat en part per l'oportunitat d'adquirir l'experiència docent que m'havia de permetre millorar els meus textos d'alemany i d'italià en les edicions venidores. Això sí, sovint m'encarregaven de donar classes d'altra matèria -de llatí, sobretot- per omplir buits, segons deien; comptat i debatut, feia més feina de la que em pertocava, i tinc la seguretat que prou vegades no omplia un buit imprevist, sinó que suplia absències ben voluntàries d'algun catedràtic desapareixiu..

Aquella casa estava organitzada en pla dictatorial, i era perillós posar-se en pugna amb els qui la regien. Amb el pretext que jo tenia poques classes de la meua assignatura, me n'encarregaven d'altres amb un to del qui demana una cosa normal, i sempre tenien la paella pel mànec per a no proposar la renovació del nomenament d'un interí que es resistís un poc fort. Jo esperava que qualsevol dia es convocarien oposicions i que, en tenir el càrrec en propietat com a numerari, quedaria lliure de possibles coaccions; però passaven els anys i les oposicions no es convocaven, ni es van convocar fins a l'any 1955. (...)

Topades amb la censura Durant la guerra civil no es va deixar sentir la censura envers dels llibres en català: els primers mesos, perquè ni tan sols intentàrem publicar-ne; i després -quan ja ens ho arriscàrem- perquè la censura era benèvola. S'exercia, de primer, a Capitania General, i el censor era un capelà castrense molt comprensiu, Mn. Mateu Nebot. Aquest va segellar sense posar-me cap trava, la primera edició dels meus *Rudiments de Gramàtica Preceptiva* (1937). Després, els expedients de censura ja s'enviaven a Salamanca, a la *Delegación del Estado para Prensa y Propaganda*, d'on em tornaren aprovat el segon tomet de *Comèdies* de Bartomeu Ferrà (1937) i les *Horacianes* de [Costa i Llobera](#) (1938). Si en dos anys només vaig publicar aquests tres llibrets i tres fascicles del *Diccionari*, no fou per entrebancs oficials, sinó perquè el públic, reduït a l'illa de mallorca, minvat per absències i per morts i distret amb preocupacions més vitals, no contribuïa a fer viables aquelles publicacions, tan desambientades de la circumstància del moment. Les dificultats de la censura d'obres purament literàries no existiren durant la guerra; començaren a la postguerra quan el Govern s'instal·là a Madrid i pogué estendre, com un pop, els seus tentacles a tot el país sotmès.

Les consignes de la censura, en aquells anys de la postguerra, eren de tendència rigorosa i obstructora, però prenién diferents formes, giradisses com un penell. No es feia pública la prohibició per cap disposició de caràcter general; cada cas era tractat privadament, i ni així es deia mai que el motiu de les prohibicions fos el propòsit d'impedir l'ús escrit del català; però tots ho sabem, i jo en vaig obtenir la prova d'una manera molt simple; era una temporada en què el paper d'imprimir escassejava molt, o al menys era molt difícil adquirir-ne. El Govern va establir un sistema per a

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

facilitar-me l'adquisició: per a les obres que s'havien d'editar -i que reglamentàriament passaven per la censura prèvia-, podíem demanar "cupos" oficials de paper. La meua impremta era la que feia els treballs tipogràfics del Palau episcopal (*Boletín Oficial del Obispado*, etc.). L'arquebisbe Miralles volgué reeditar el Catecisme diocesà simultàniament en doble edició: en castellà i en mallorquí. Les publicacions eclesiàstiques estaven exemptes de censura governativa, i per tant, el Bisbat podia editar tots els catecismes que volgués sense demanar permís a l'autoritat civil. però jo vaig dir a l'arquebisbe que, com que el paper escassejava, convindria demanar -per pura fórmula- l'autorització governativa per als dos catecismes, i així ens donarien "cupo" de paper. El Sr. Miralles no hi tingué res a dir, i va firmar la sol·licitud de censura per als dos catecismes. La resposta no va tardar gaire, i va ésser aquesta: del Catecisme en castellà, "*autorizada la publicación*"; del Catecisme en mallorquí, "*prohibida la publicación*". (...)

Les tertúlies literàries Els set primers anys de la postguerra van ésser durs, penosos, per a tots els qui creïem en els valors de "l'agre de la terra" i en la necessitat de defensar-los. Per tot trobàvem entrebancs, denegacions i amenaces. Era impossible posar la nostra llengua en cap acte públic. No s'autoritzava el seu ús en els periòdics, fora d'alguna poesia d'autors morts; i encara, sovint obligaven a posar en castellà el títol i la firma de l'autor. El fantasme del "Manifest" es feia servir per a estigmatitzar com a separatistes els qui l'havien firmat, i no arribava a Mallorca governador civil o militar que no rebés tot seguit la delació que el prevenia contra "*los del manifiesto catalanista*". És clar que aquelles Autoritats arribaven a comprovar que les denúncies eren exagerades, a mesura que tractaven personalment alguns denunciats que ocupaven càrrecs importants com a funcionaris modèlics de l'Administració; però sempre quedava en el subconscient dels forasters sobrevinguts una ombra desfavorable que enterbolia la millor voluntat de comprensió.

Mentre passàvem aqueixa època difícil, les activitats culturals autòctones duïen una vida sigil·losa, com de catacumba. Una de les institucions que, de 1945 cap ençà, les empararen, van ésser les tertúlies literàries on es llegien i comentaven les produccions dels escriptors vivents i es recordaven les dels antics. Aqueixes tertúlies tingueren dues etapes: la de can Massot i la de can Colom. (...)

Les Obres de [Maria Antònia Salvà](#) Feia força temps que teníem el projecte de publicar en una sèrie ordenada la majoria de les obres de Na [Maria Antònia Salvà](#), la poetessa del pla de Mallorca i gran traductora de poemes mistralians. Ella hi estava il·lusionada i havia encarregat a En [Miquel Ferrà](#) que es posàs d'acord amb mi i dirigís l'edició. Durant tot l'any 1945 estiguérem a l'aguait de les oscil·lacions de criteri de la censura, perquè un dels volums havia estat editat abans de la guerra amb un pròleg de [Josep Carner](#), i era de témer que no autoritzessin la reproducció de tal pròleg a causa de la significació política del prologuista exiliat. A la primavera de 1946 vaig escriure a Na Maria Antònia dient-li que la censura havia afluixat, i que, per tant, semblava arribat el moment propici per a iniciar la publicació de les *Obres* sense haver de renunciar al pròleg. Efectivament, no trobàrem cap dificultat i els sis volums pogueren sortir amb no gaire rapidesa (entre 1948 i 1955), però sense entrebancs, en doble edició: una de corrent, a preu popular, i una en paper de fil i en gran format. Eren quatre toms de poemes originals (*Espigues en flor*, *El Retorn*, *Cel d'horabaixa* i *Lluneta de pagès*), un d'articles autobiogràfics (*Entre el record i l'enyorança*) i el de la traducció catalana de *Mireia*. Quedaren sense publicar, en aquell temps, altres traduccions de poemes (Pascoli, Manzoni, Francis Jammes, Mistral i Santa Teresa de Lisieux) i *Els promesos*, versió de la gran novel·la *I promessi sposi* de Manzoni. (...)

Els peoners del *Diccionari a Catalunya* L'any 1950 començà amb bon signe, i tot ell fou transcendental per a la nostra obra. Un dia de gener m'anunciaren que em visitarien algunes persones procedents de Barcelona, que vindrien per parlar de la promoció i finançació del *Diccionari*.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

Els visitants comparegueren el dia assenyalat. Els vaig rebre en el despatx de casa meva, després de sopar, quan tota la família ja era a dormir. Eren tres senyors que jo no coneixia. Es presentaren: Manuel Blasi Mora, Joan Ballester Canals i Joan Mateu Ballester.

El primer inicià la conversa i demostrà posseir un gran domini de l'expressió oral: parlava pausadament, amb claredat i justesa de paraula i una gran il·lació de conceptes. Em va produir la impressió que em trobava davant un polític de naixença, experimentat en la tasca de persuadir gent de minories. Els altres dos s'expressaven més nerviosament, amb propensió a la frase entusiasta i a la hipèrbole. Em semblaven més aptes per a l'agitació de masses que per a la discussió serena. Això sí: tots tres em feren una impressió excel·lent del punt de vista patriòtic i de la voluntat de servei a una causa noble: la defensa de la cultura catalana.

El motiu de la visita era altament simpàtic i satisfactori: venien a oferir-se per a promoure i realitzar la propaganda, a gran escala, del *Diccionari a Catalunya*. Manuel Blasi era un home d'estudis que s'encarregaria de vèncer les dificultats de tipus intel·lectual o polític; En Ballester i en Mateu, tècnics en publicitat, es comprometien a executar tota la part mecànica, expansiva, espectacular i administrativa de la gran promoció que projectaven. (...)

La gran campanya progressa En aquells anys 1951 i 1952 l'actuació del Secretariat de l'Obra del *Diccionari* mantingué un to altíssim en nombrosos actes de propaganda.

A Barcelona es repetiren amb èxit creixent les parades de la Festa del Llibre (23 d'abril) i de la Fira de Mostres (mes de juny).

Les meves "conferències de primavera" en el local del carrer d'Aragó on havia donat la primera, tingueren cada any una assistència de públic que omplia totalment la gran sala. El tema de la conferència de 1951 va ésser "La lexicografia catalana" (resum dels treballs fets des del segle XV per a elaborar diccionaris de la nostra llengua); la de 1952 era sobre "Origen de llinatges catalans" (assaig d'estudi sistemàtic de l'origen dels cognoms del nostre país en l'aspecte lingüístic, no en el genealògic). El públic, adicte i entusiasta, s'engrescava no sols pel fet de poder assistir a parlaments públics pronunciats en català, sinó pel valor estimulant i esperançador de veure presidits aquells actes per una personalitat tan significativa com era Josep Puig i Cadafalch, que en baixar de la tribuna era saludat amb uns aplaudiments fervorosos d'una multitud conscient i desitjosa de dedicar aquell homenatge a un que havia estat president de la Mancomunitat de Catalunya. Jo estava ben content d'allò tan extraordinari, que un home que havia trencat violentament amb mossèn [Alcover](#) fos el qui es posava al davant per a presentar al poble català els resultats de l'obra que Mn. Alcover havia iniciada.

Francesc de Borja Moll, *Els altres quaranta anys* (Palma de Mallorca, Moll, 1975)

Copyright text © 1975 Francesc de B. Moll

Cronologia 1903 Fill de Josep Moll i Vidal i de Maria-Anna Casasnovas i Oliver, neix el dia 10 d'octubre a Ciutadella de Menorca.

1908/11 Aprèn les primeres lletres a cal mestre Miquel Villalonga. Comença a exercitar-se en el dibuix.

1912 Inicia els estudis al Seminari.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

- 1913/1914** Fa els dos primers anys d'humanitats i obté la màxima qualificació. Comença a estudiar piano, cant i solfa amb el mestre Josep Sintès.
- 1915/16** Enllesteix els dos darrers anys d'humanitats.
- 1917** Estudia el primer curs de filosofia, piano, harmònim i orgue. Col·labora a El Iris, diari catòlic, i s'hi inicia en la tècnica tipogràfica. Coneix mossèn [Alcover](#) formant part del grup de seminaristes que participen en la seva enquets dialectològica.
- 1918/19** Fa els dos darrers anys de filosofia. Manté correspondència amb mossèn Alcover.
- 1920** Estudia el vuitè curs del Seminari i deixa els estudis eclesiàstics.
- 1921** 2 de gener: arriba a Mallorca convidat per mossèn Alcover, que l'ensinistra en la tècnica del *Diccionari* i en l'estudi de la filologia catalana i romànica. És nomenat secretari de redacció del futur *Diccionari* català-valencià-balear, amb caràcter permanent. Segueix un curset intensiu de fonètica i dialectologia impartit per Bernhard Schädel, de la Universitat d'Hamburg. Amb mossèn [Alcover](#), fa un viatge per arreplegar materials dialectològics per Catalunya i el País Valencià durant cinc mesos.
- 1922** Amb mossèn Alcover, fa enquestes lexicogràfiques a Menorca, Mallorca i Eivissa. Continua els estudis de filologia romànica i lingüística i literatura catalanes, antigues i modernes.
- 1923** El Dr. Meyer-Lübke, de la Universitat de Bonn, li fa un curset de tècnica lexicogràfica i etimològica. Comença a publicar treballs de tema català al *Bolletí del Diccionari*. Dibuixa les il·lustracions de les Rondalles Mallorquines.
- 1924** Participa en la redacció dels primers articles del *Diccionari*.
- 1925** Presenta el projecte del *Diccionari* en la conferència "Com ha d'esser el *Diccionari* català-valencià-balear", pronunciada al Museu Diocesà de Palma i publicada al *Bolletí del Diccionari* de gener-juny.
- 1926** Assisteix a l'entrevista de reconciliació entre [Alcover](#) i Fabra. La supressió de la subvenció del Ministeri obliga a suspendre la publicació del Bolletí i endarrerix l'inici del *Diccionari*. A finals d'any apareix el primer fascicle del *Diccionari*, que correspon a la introducció.
- 1927** Enllesteix la traducció al castellà de la *Introduction to Vulgar Latin*, de Grandgent, i l'amplia amb una "Crestomatia". Col·labora a l'Oficina Romànica de Lingüística i Literatura, fundada a Barcelona el mateix any, amb el Suplement Català al diccionari etimològic (*Romanisches Etymologisches Wörterbuch*) de Meyer-Lübke. Amb el segon fascicle del *Diccionari*, s'inicia la lletra A.
- 1928** Treballa en les miscel·lànies d'homenatge a mossèn Alcover i en els actes commemoratius de la Conquesta de Mallorca.
- 1929** Contreu matrimoni amb Francisca Marquès Bonet.
- 1930** Continua la redacció de l'obra *La flexió verbal en els dialectes catalans*, que s'anava publicant en els Anuaris de l'Oficina Romànica. Per assegurar la continuïtat del *Diccionari*, funda amb mossèn [Alcover](#) i Joan Riutort l'Editorial Alcover, SL. Neix la primogènita, Aina, que per temps seria

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

col·laboradora del *Diccionari*.

1931 Amb l'antuència de mossèn Alcover, publica una *Ortografia mallorquina* segons les Normes de l'Institut.

1932 Després de la mort de mossèn Alcover, dia 6 de gener, es fa càrrec de la continuació del *Diccionari* i del *Bolletí*. Constitueix una Lliga de Socis Protectors del *Diccionari*. Dissol l'editorial Alcover després de comprar a Joan Riutort la seva part.

1933 Reprèn la publicació del *Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana* amb ortografia adaptada a les normes de l'IEC. Adapta també el *Diccionari* a les normes a partir de l'inici de la lletra B. Anuncia la fundació de la "Biblioteca Les Illes d'Or". Obté el premi de filologia de l'IEC pel *Vocabulari tècnic del molins de vent de les Balears*.

1934 L'IEC li atorga el premi de filologia per segona vegada pel *Vocabulari popular de l'art de la construcció*. És elegit membre corresponent de la Reial Acadèmia Espanyola de la Llengua. Publica els primers volums de la "Biblioteca Les Illes d'Or". Comença a treballar amb Manuel Sanchís Guarner en l'*Atlas lingüístico de la Península Ibérica* (ALPI), dirigit per Tomás Navarro Tomás.

1935 Fa enquestes per a l'ALPI a Mallorca i al País Valencià. Col·labora en els *Anuaris de l'Oficina Romànica* i en el *Butlletí de Dialectologia Catalana*. Participa en la *Miscel·lània lul·liana* amb "Els llatinismes de la Lògica Nova". Publica el segon volum del *Diccionari*.

1936 Li és atorgat per tercera vegada el premi de filologia de l'IEC, corporació que l'elegeix membre corresponent. Ingressa com a magister a l'Escola Lliure de Lul·lisme. Signa la *Resposta als catalans*, el manifest de resposta al *Missatge als mallorquins*.

1937 Apareixen a "Les Illes d'Or" els seus *Rudiments de gramàtica preceptiva* i el segon tom de les *Comèdies*, de Bartomeu Ferrà.

1938 Edita les *Horacianes*, de [Costa i Llobera](#). Crea una col·lecció de manuals d'ensenyament d'idiomes, dins la qual publica els seus mètodes d'alemany i de francès.

1943 Publica *El somni encetat*, de Miquel Dolç, primer llibre d'autor vivent editat després de la guerra civil. Manuel Sanchis Guarner s'incorpora a la tasca del *Diccionari*.

1946 Comença l'ambiciosa col·lecció "Exemplaria Mundi" .

1947 Publica l'edició poliglota d'"El Pi de Formentor". Reprèn les enquestes dialectals per a ALPI.

1948 Compra la llibreria Llibres Mallorca. Ven la Impremta Mossèn [Alcover](#).

1949 Es manifesta públicament disposat a reprendre la publicació del *Diccionari* i es crea a Mallorca una Comissió Patrocinadora del Diccionari. L'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona el nomena membre corresponent. Surt el fascicle trenta-nou del *Diccionari*, que havia quedat aturat l'any 1937.

1950 Comença la seva participació en els actes de promoció organitzats pels secretaris de l'Obra del Diccionari. Apareix el tercer tom del *Diccionari*.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

1951 Assisteix a la inauguració de l'exposició del *Diccionari* a Barcelona i a València. És nomenat vocal de la Junta de l'Estudi General Lul-lià.

1952 S'imprimeix el quart tom del *Diccionari* i se n'impulsa la difusió. Fa conferències i discursos en ocasió de l'acabament del tom IV del *Diccionari* i de l'exposició del *Diccionari* a Mallorca. Fa enquestes per a l'ALPI a la Catalunya del Nord. Viatja a Suïssa per conèixer els professors Walter von Wartburg i Arnald Steiger, amb els quals abans havia mantingut correspondència. Publica a l'Editorial Gredos la *Gramàtica històrica catalana*.

1953 Surt el primer (i darrer) número dels quaderns literaris "Raixa". Participa en el VII Congrés de Lingüística Romànica com a vocal del comitè organitzador i hi llegeix una comunicació sobre "Els parlars baleàrics".

1954 Fa un cicle de conferències a les universitats alemanyes de Munic, Erlagen, Würzburg, Frankfurt i Bonn. Surt el primer volum de la col·lecció "Raixa". Publica el *Curso breve de español para extranjeros*.

1956 Intervé en el VIII Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques a Florència, on li són encarregades enquestes per a l'*Atlante lingüístico mediterráneo*.

1957 Publica Notes per a una valoració del lèxic de Ramon Llull.

1958 Assisteix a Munic al VI Congrés Internacional de Ciències Onomàstiques. És membre del jurat dels primers premis Ciutat de Palma.

1959 Pren part en el IX Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, que té lloc a Lisboa, amb la comunicació sobre "Les fonts del *Liber Elengantiarum*". Publica *Els llinatges catalans*.

1960 Comença els enregistraments de les rondalles a Ràdio Popular. Ingressa a la Secció Filològica de l'IEC.

1961/62 Organitza el centenari del naixement de Mossèn [Alcover](#).

1962 Amb l'aparició del tom X, acaba la publicació del *Diccionari*. Participa en el X Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, a Estrasburg, on presenta la comunicació "La tècnica i la història del *Diccionari Alcover-Moll*". Publica *Un home de combat*, biografia de mossèn Alcover. L'Ajuntament de Ciutadella li concedeix la Medalla d'Or de la ciutat, i el de Maó acorda nomenar-lo menorquí il·lustre. Per iniciativa seva es funda l'Obra Cultural Balear.

1963 Tradueix el *Manual de lingüística romànica*, del professor B.E.Vidos. És elegit membre de la comissió consultiva de l'Omnium Cultural. L'OCB el nomena director dels cursos de català.

1964 S'edita el primer volum de la col·lecció "Els Treballs i els Dies". És nomenat doctor honoris causa per la Universitat de Basilea. Publica la segona edició del tom II del *Diccionari*, corregida i actualitzada.

1965 Participa en l'XI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, a Madrid.

1966 Publica, amb un estudi preliminar, el primer dels quatre volums del *Cançoner popular de*

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

Mallorca, de P. Ginard.

1968 Comença a fer classes de llengua catalana a la secció universitària de l'Estudi General Lul·lià. Publica la *Gramàtica catalana* referida especialment a les Illes Balears. Publica la segona edició del tom I del *Diccionari*, corregida i actualitzada.

1970 Publica *Els meus primers trenta anys*, primer volum de les seves memòries.

1971 Li es concedeix el [Premi d'Honor de les Lletres Catalanes](#).

1974 Assisteix al XIV Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, a Nàpols, on presideix una sessió. Imprimeix el número cent de la col·lecció "Raixa" amb la seva obra *L'home per la paraula*.

1975 És nomenat doctor honoris causa per la Universitat de Barcelona. Apareix *Els altres quaranta anys*, segon volum de les seves memòries.

1977 Publica el *Diccionari català-castellà castellà-català*.

1978 Li concedeixen el Premi Ossian per la defensa de les llengües minoritàries. Tradueix del llatí i publica el *Llibre de les facècies*, de Poggio Braccioloni. Llegeix la lliçó inaugural dels cursos de llengua catalana de l'OCB, titulada "Llengua o dialecte? Català o mallorquí?".

1979 Celebra les noces d'or del matrimoni amb Francisca Marquès, acompanyat dels quatre fills i quatre filles. La revista *Randa*, de Barcelona, li dedica tres volums d'homenatge, amb la col·laboració de cinquanta escriptors, per commemorar el 75è aniversari del seu naixement. La Casa de Menorca de Barcelona titula la seva biblioteca amb el nom de Francesc de Borja Moll.

1980 És nomenat rector de l'Estudi General Lul·lià de Mallorca. Participa activament en el XVI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, que té lloc a Palma, com a vicepresident del Comitè Organitzador.

1981 Posen el seu nom a un institut de formació professional de la barriada del Polígon de Llevant, de Palma.

1982 Per iniciativa de la Universitat de Palma, se celebra un homenatge a la seva figura amb diversos actes a la Caixa de Pensions, amb parlaments dels professors Joan Miralles, Joan Veny, Antoni M. Badia i Margarit, Josep Massot, Antoni Amorós Borràs, Ramon Aramon, Miquel Colom, [Josep M. Llompарт](#), Josep Llorens, Manuel Sanchis Cabanilles, Jaume Vidal Alcover i Antoni Artigues. L'ajuntament de Palma posa el nom de Francesc de Borja Moll a un carrer que unexi el dels Oms amb l'avinguda del Comte Sallent. El Govern de Catalunya li atorga la Medalla d'Or de la Generalitat.

1983 La Universitat de Palma li atorga el doctorat honoris causa per la Facultat de Lletres. L'ajuntament de Ciutadella posa el nom de Francesc de Borja Moll al carrer on va néixer i una làpida commemorativa a la façana de la casa natal. La Fundació Jaume I, de Barcelona, li concedeix el premi Sanchis Guarner. L'Ajuntament de Ciutadella posa també el nom de Francesc de Borja Moll a una guarderia infantil. La comunitat autònoma de les Illes Balears li atorga la Medalla d'Or de la institució.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

1984 La Universitat de València li atorga el doctorat honoris causa per la Facultat de Lletres. Publica el *Diccionari català-castellà castellà-català*, amb la col·laboració de Nina Marquès.

1984 (i endavant) Continua treballant en la redacció dels capítols que haurien de fer part del tercer volum de les seves memòries, *Els penúltims trenta anys*, que romandrà inèdit perquè, posteriorment, emmalalteix de manera greu i progressiva.

1991 Mor a Palma el 18 de febrer.

2002 El Parlament de les Illes Balears aprova, en la sessió del dia 12 de març, la declaració del 2003 com a Any Francesc de Borja Moll, en commemoració del centenari del seu naixement.

Extret del Fullet commemoratiu Any Moll 2003

Tast de textos

Text

WEB: L'obra del Diccionari

Text de Moll fent un resum històric de la gestació i elaboració del DCVB.

<http://dcbv.iecat.net/Intro.htm>

Àudios

AUDIO: Francesc de Borja Moll diu Joan Alcover

Francesc de Borja Moll diu Joan Alcover

http://lletra.uoc.edu/anterior/noms/fbmoll/html_especials/fbmollaltres1.html

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0043248

WEB: Fitxa al "Qui és qui a les lletres catalanes"

<http://cultura.gencat.net/ilc/peq/FitxaAutors.asp?nom1=mol&nom2=&cerca=Cerca&quinform=form1&NRegistre=19&idregistre=7316>

PDF: Semblança biogràfica

Conferència d'Aina Moll sobre la vida i l'obra de l'autor.

<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000040%5C00000082.pdf>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

WEB: Membre de l'IEC

Francesc de Borja Moll, membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.
<http://apmembres2.iec.cat/detall.aspx?pkMembrePLE=249>

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Moll+Francesc+de+B.&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Moll%2C+Francesc+de+B.&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SMoll+Francesc+de+Borja|Orightrresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/moll-i-casasnovas-francesc-de-borja>

WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.lluïsvives.com/FichaAutor.html?Ref=5854&portal=1>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Homenatge%20a%20Francesc%20de%20Borja%20Moll&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Moll%2C+Francesc+de+Borja&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Any Moll

La pàgina institucional de l'Any Moll que recull les activitats previstes per a l'any 2003.
<http://dgpoling.caib.es/user/menuweb/actuacions/full/fullinformatiu5/pagina6.htm>

WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia, informacions, publicacions.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc de Borja Moll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-de-borja-moll> >

<http://www.escriptors.com/autors/borjamoll/>

Diversos

WEB: Epistolari Moll-Coromines

Josep Ferrer i Joan Pujades han editat en un volum la correspondència entre Moll i Joan Coromines, dos "homenots" de la filologia catalana.

<http://www.grec.net/livirt/altr03cl.pgm?NUM=000608189&F=7256780X>

WEB: IES Francesc de Borja Moll

Pàgina del centre d'educació secundària a Palma que du el nom de l'autor.

<http://olmo.pntic.mec.es/~egomez3/index.html>

WEB: Editorial Moll

Fundada l'any 1934 a Palma de Mallorca.

<http://www.editorialmoll.es>
